

1/2023. (XII.14.) országos szabályrendelet az egyházi gyűjtemények működéséről

A Magyarországi Evangélikus Egyház (MEE) országos presbitériuma az egyházi szolgálat külön területeiről szóló 2005. évi V. törvény 61/A. § (5) bekezdésének felhatalmazása alapján az egyházi gyűjtemények szervezéséről, feladatáról és működési rendjéről, valamint az Evangélikus Országos Gyűjteményről (EOGY) a következő szabályrendeletet alkotja:

ELSŐ RÉSZ

AZ EVANGÉLIKUS EGYHÁZI GYŰJTEMÉNYEK

I. fejezet

Bevezető rendelkezések

1. § E szabályozás szövegében:

- a) ágazatvezető: az EOGY gyűjteményvezetője, aki a szakfelügyeletet az EOGY igazgatójával egyetértésben, a gyűjtemények fenntartóinak tulajdonjoga tiszteletben tartásával, az érintett egyházi szervezet vezetőivel együttműködve, esetleg az egyházmegyei gyűjteményi megbízott közreműködésével gyakorolja.
- b) állami szakfelügyelet: az egyházi gyűjtemények működésének szakmai felügyeletét állami részről a kulturális ügyeket felügyelő minisztérium látja el.
- c) fenntartó: A MEE jogi személyiséggel rendelkező önkormányzati testülete vagy intézménye, amely a hatályos állami jogszabályokkal összhangban evangélikus egyházi gyűjteményt (továbbá: gyűjteményt) alapított és tart fenn.

II. fejezet

Az evangélikus egyház gyűjteményei

2. § (1) A gyűjtemény - jellege szerint – lehet:

- a) könyvtár,
- b) levéltár,
- c) múzeum,
- d) egyházművészeti gyűjtemény,
- e) egyháznéprajzi gyűjtemény,
- f) egyháztörténeti gyűjtemény,

vagy fentiek valamilyen kombinációja.

(2) Az (1) bekezdés c-f) pontja továbbiakban: múzeum.

(3) Egyházi gyűjtemény rendelkezhet jogi személyiséggel, ebben az esetben a 2005. évi VIII. törvény rendelkezései az irányadóak.

3. § A gyűjtemények tudományos intézmények, amelyek az evangélikus múlt és kultúra javainak őrzésével és feldolgozásával járulnak hozzá az evangélikus szellemiség ápolásához.

4. § (1) Az evangélikus egyházi gyűjtemények - mivel az általuk őrzött javak a nemzeti kulturális örökség részét képezik – beleilleszkednek a magyarországi gyűjteményi hálózatba, hangsúlyosan is az egyházi gyűjtemények rendszerébe. A gyűjtemények működésük rendjét az általános hazai tudományos gyűjteményi követelményeknek megfelelően alakítják ki, tekintettel az egyházi intézmény sajátosságai-ból adódó sajátosságokra is.

(2) A gyűjtemények tudományos és egyházi feladataik teljesítése érdekében bel- és külföldi szakmai kapcsolatokat építenek ki és tartanak fenn.

III. fejezet

A gyűjtemény típusok

Egyházi könyvtárak

5. § (1) A könyvtárak rendszer, könyvtár-típusok:

- a) országos hatáskörű történeti és tudományos könyvtár,
- b) felsőoktatási intézmény könyvtára,
- c) közoktatási intézmény könyvtára,
- d) történeti jelentőségű iskolai könyvtár,
- e) gyülekezeti, vagy egyházmegyei könyvtár,
- f) történeti jelentőségű gyülekezeti könyvtár.

(2) Jelen szabályozás az (1) bekezdés a) és d-f) pontok alatt felsoroltakra vonatkozik.

(8) A (1) bekezdés b) pontjában írt könyvtár a mindenkor hatályos felsőoktatási törvény, a c) pontban írt könyvtár a mindenkor hatályos köznevelés törvény hatálya alatt áll.

(9) Az Evangélikus Országos Könyvtár (továbbiakban: EOK) és az Evangélikus Hittudományi Egyetem könyvtára összehangolja gyűjtőkörét és katalógusát, együttműködik a továbbképzések és az evangélikus digitalizáció területén.

(10) Az intézmény fenntartója felkérésére az (1) bekezdés c) pontja alatti könyvtárak részére az EOGY szakmai támogatást biztosít.

6. § (1) A MEE a tulajdonában lévő muzeális értékű nyomtatványok és kéziratok megőrzésére, valamint az egyháztörténeti kutatás elősegítésére központi könyvtárat, az EOGY részeként az EOK-t tart fenn.

(2) Az EOK gyűjtőkörét a magyar és egyetemes egyháztörténeti irodalom, jelentős szépirodalmi, történelmi, művelődéstörténeti, jogtörténeti állomány képezi. A könyvtár a keresztyénség és a protestantizmus történetére vonatkozó irodalmon kívül gyűjti a magyarországi, a magyar nyelvű, és a Kárpát-medencei evangélikus kiadványokat.

(3) Az EOK feladata a könyv- és folyóirat-állomány gyarapítása; lehetőség szerint a magyarországi evangélikus egyház múltjára és jelenére vonatkozó, azzal kapcsolatos valamennyi mű beszerzése; az állomány feltárása, katalogizálása; olvasószolgálat és kölcsönzés.

(4) Az EOK - mint nyilvános könyvtár - szolgáltatásai:

- a) olvasószolgálat: az egyes könyvtári dokumentumok (könyv, folyóirat, kisnyomtatvány, mikrofilm vagy elektronikus dokumentum) helybeni használata.
- b) Az EOK Régi és Ritka Könyvek Gyűjteménye csak külön engedéllyel kutatható vagy látogatható.
- c) kölcsönzés: az intézmények kiállításra kölcsönözhetnek száz évnél nem megfelelő állapotban levő könyveket, elbírálás alapján maximum fél év időtartamra.
- d) Az EOK részese a belföldi és a nemzetközi könyvtárközi kölcsönzésnek.
- e) könyvtárközi dokumentum ellátás;
- f) Előzetes bejelentés után az EOK, az Eszterházy Péter és Gitta Könyvtár, és a Podmaniczky-Degenfeld muzeális könyvtár bemutatása.

(4) Az EOK feladatainak és működésének részletes szabályait az EOGY szervezeti- működési és kutatási szabályzata határozza meg.

Egyházi levéltárak

7. § Levéltár típusok:

- (a) országos hatáskörű levéltár,
- (b) egyházközségek és egyházmegyék levéltára,
- (c) regionális gyűjtőlevéltárak.

8. § A MEE az egyházigazgatásban, egyházi intézményekben, szervezetekben és egyesületekben keletkezett, to-

vábbá magánszemélyek irathagyatékából átadott iratok őrzésére központi levéltárat, az EOGY részét alkotó Evangélikus Országos Levéltárt (továbbiakban: EOL) tart fenn.

9. § (1) Az EOL gyűjtőköre kiterjed az országos egyház, az egyházkerületek és egyházmegyékre, továbbá az egyházi oktatási, diakóniai és más intézményekre, valamint egyházi tisztségviselők, teológiai tanárok és más személyek irataira. Az EOL szerződés alapján letétbe is átvesz iratokat.

(2) Az EOL feladatai:

a) az őrizetére bízott levéltári anyagok szakszerű, a korszerű állományvédelmi feltételeknek megfelelő őrzése, kutatást elősegítő jegyzékek készítése, kezelése, a levéltári anyagokból tájékoztatás nyújtása, a kutatás ingyenes lehetővé tétele;

b) erre irányuló megkeresés és a jogi feltételek teljesülése esetén - adatok szolgáltatása, másolatok készítése térítés ellenében;

c) a hatályos adatvédelmi jogszabályok figyelembevételével, anyakönyvi és egyéb kutatás engedélyezése.

(3) Az EOL közreműködik abban, hogy a gyűjtőkörébe tartozó szervezetek rendelkezzenek érvényes iratkezelési szabályzattal, mely tartalmazza a selejtezésre és a levéltárba adásra vonatkozó intézkedéseket. Az iratok levéltárba adásának ideje általában a keletkezéstől számított tizenöt év. Az iratok levéltárba adása jegyzékkel, dobozolt állapotban, a szükséges selejtezést végrehajtva történik.

(4) Az EOL feladatainak és működésének részletes szabályait az EOGY szervezeti-működési és kutatási szabályzata határozza meg.

Egyházi múzeumok

10. § Múzeum típusok:

- a) országos gyűjtőkörű múzeum,
- b) egyházközségi múzeum,
- c) intézménytörténeti kiállítás.

11. § (1) A MEE egyházművészeti és egyháztörténeti emlékeinek megőrzésére központi múzeumot, az EOGY részét alkotó Evangélikus Országos Múzeumot (továbbiakban: EOM) tart fenn, amely a MEE egészére kiterjedő illetékeséggel rendelkező tudományos intézmény.

12. § (1) Az EOM gyűjtőkörét a magyar és egyetemes egyháztörténet, a szakrális művészet és a művelődéstörténet tárgyi, írásos, nyomtatott és audiovizuális emlékei képezik.

(2) Az EOM feladata:

a) az egyházközségek, az országos egyház, az oktatási és más intézmények vagy a saját tulajdonában és őrzésében lévő szakrális és egyéb jellegű műtárgyak nyilvánartása, feldolgozása, karbantartásának szakmai felügyelete, letétben való megőrzése, valamint a műtárgyak egy részének állandó vagy időszakos kiállításon való bemutatása, a múzeumpedagógia szolgáltatások biztosítása;

b) egyháztörténetünk nagyjai tárgyi hagyatékának megőrzése, gondozása, tevékenységük ismertetése.

(3) Az EOM működése keretei között székhelyének állandó kiállításán és időszakos kiállításokon mutatja be a 12. § (1) bekezdésében felsorolt tárgyakat.

(4) Az EOM feladatainak és működésének részletes szabályait az EOGY szervezeti-működési és kutatási szabályzata határozza meg.

13. § (1) Az egyházközségi múzeumok az EOM szakmai felügyelete alatt állnak.

(2) Az intézmény kérésére az EOM szakmai segítséget nyújt az intézménytörténeti kiállítások előkészítésében. Erőlről írásos megállapodást kell kötni.

IV. fejezet

Evangélikus Országos Gyűjtemény

14. § (1) A MEE fenntartja az Evangélikus Országos Gyűjteményt, amely 2017-ben az alábbi egységek integrációjával jött létre:

- a) Evangélikus Országos Könyvtár,
- b) Evangélikus Országos Levéltár,
- c) Evangélikus Országos Múzeum.

(2) Az EOGY egyházi jogi személy, amely a Magyarországi Evangélikus Egyház országos tudományos intézményeként működik.

(3) Az EOGY alapfeladata:

- a) A MEE történetére vonatkozó kutatás elősegítése.
- b) A MEE múltjának megismertetése érdekében a kiadványok készítése, kiállítások és konferenciák szervezése.
- c) A MEE emlékezetpolitikájának támogatása, egyháztörténeti kutatások szervezése és végzése, az emlékhelyek nyilvántartása.

15. § (1) Az EOGY feletti fenntartói jogokat az országos presbitérium gyakorolja, az országos elnökség valamelyik tagján keresztül.

(2) A fenntartó az EOGY működéséről legalább azon a szinten gondoskodik, amelyen az azonos feladatkört ellátó állami és önkormányzati közgyűjtemények működnek.

(3) Az egyházi fenntartói hozzájárulást az evangélikus gyűjteményeknek juttatott állami támogatás egészíti ki, a szakmai fejlesztés érdekében pályázati forrásokat is igénybe vesznek.

(4) Az EOGY - az országos gazdasági bizottság előzetes állásfoglalását követően - a fenntartó és az EOGY jogait és kötelezettségeit szabályozó fenntartói szerződést kötött Ebben rögzítésre kerültek:

- a) Az EOGY működése céljából biztosított épületek, helyiségek és azok fenntartási és karbantartási feltételeinek (helyiségbérlés, közműköltségek) meghatározása.
- b) Az EOGY kezdeményezési joga új helyiségek (pl. iroda, raktár, kiállítóterem) létesítésére.
- c) Az EOGY megfelelő működéséhez szükséges személyi állománykeret, az előírt képesítési feltételekkel együtt. A munkatársak személyi alapbérére nem lehet kevesebb, mint a közgyűjteményeknél foglalkoztatott közalkalmazottakra vonatkozóan a hatályos állami jogszabályokban meghatározott bér.
- d) Az EOGY működéséhez szükséges műszaki és egyéb szakmai felszerelésnek, valamint azok fenntartási, karbantartási és fejlesztési költségei.
- e) A fenntartó anyagi hozzájárulása mértéke.

16. § Az EOGY működtetésével kapcsolatos döntéseket az illetékes testületek az intézmény igazgatótanácsa és a GYT véleményének és állásfoglalásainak ismeretében hozzák meg.

17. § (1) Az EOGY vezetését az igazgató látja el, aki képviseli az intézményt az egyházi, valamint az állami testületek, szervezetek, hatóságok előtt. Feladatában az igazgatóhelyettes, a gazdasági vezető és a gyűjteményvezetők segítik.

(2) Az EOGY munkatársai felett a munkáltatói jogokat az intézmény igazgatója gyakorolja.

(3) Az igazgató - a gazdasági vezető véleményének ismeretében - felelős az intézmény gazdálkodásáért, a költségvetés és a zárszámadás elkészítéséért és az országos presbitérium elé terjesztéséért.

(4) A gazdasági vezető irányítja az intézmény gazdálkodását.

(5) Az igazgató-helyettes felelős az közművelődési és kommunikációs tevékenységért.

(6) Az EOGY gyűjteményeinek munkáját a gyűjteményvezetők irányítják, akik ellátják az ágazatvezetői feladatokat is.

(7) A gyűjteményvezetők egy-egy, az EOGY egészére kiterjedő szakterületet is irányítanak:

- a) digitalizációs műhely és programok,
- b) raktár,
- c) történeti kutatócsoport.

18. § Az EOGY működési rendjének részletes szabályát tartalmazó szervezeti - működési és kutatási szabályzatot az igazgató készíti el és az igazgatótanács és a GYT jóváhagyását követően a fenntartó fogadja el.

MÁSODIK RÉSZ

AZ EVANGÉLIKUS EGYHÁZI GYŰJTEMÉNYEK IGAZGATÁSÁRÓL

V. fejezet

Gyűjteményi Tanács

19. § A Gyűjteményi Tanács (továbbiakban: GYT) a MEE zsinata által létrehozott országos bizottság, melynek tagjairól és működésének rendjéről az országos egyház bizottságainak működéséről szóló mindenkor hatályos országos szabályrendelet rendelkezik.

20. § (1) A GYT szakmailag felügyeli

- a) a gyűjtemények hálózatát és az EOGY ágazati szakmai felügyeleti és felmérő munkáját;
- b) az egyházmegyei gyűjteményi megbízottak munkáját és az általuk vezetett nyilvántartást a gyűjteményi anyagról;

(2) jóváhagyja valamennyi szakgyűjtemény éves beszámolóját, és az alapján az országos gyűjteményi munkáról a zsinatnak beszámol;

(3) részt vesz az EOGY – és fenntartói kérés alapján, más evangélikus gyűjtemény - igazgató választásának folyamatában;

(4) megtárgyalja és jóváhagyásra felterjeszti az EOGY beszámolóját és költségvetését;

(5) az EOGY költségvetésén belül elkülönített keret terhére dönt a kiemelt, nem országos egyházi szakgyűjtemények adott működési támogatásról;

(6) pályázatot ír ki az EOGY költségvetésén belül elkülönített keret terhére a vidéki szakgyűjtemények és az egyházközségi gyűjtemények állagmegóvási munkájának támogatására; elbírálja a beérkezett pályázatokat;

(7) ellenőrzi a támogatások felhasználását, megvizsgálja a teljesítésről szóló jelentéseket. Az előírt elszámolás hiányosságainak teljes rendezéséig felfüggeszti a mulasztónak a további támogatását.

(8) kezdeményezi:

a) a különleges értéket képviselő gyűjteményi tárgyak (könyvtári vagy levéltári anyag, kegy-és műtárgyak) védetté nyilvánítását, támogatja a védett gyűjteményi anyag érdekében folytatott állományvédelmi intézkedéseket, valamint jóváhagyja – szükség esetén – a biztonságos és szakszerű őrzés érdekében – az egyházi szervezet tulajdonjogának tiszteletben tartása mellett – a gyűjteményi anyag központi egyházi gyűjteménybe való elszállítását és őrzését;

b) a különösen jelentős egyházi gyűjtemények kiemelt egyházi gyűjteménnyé minősítését;

c) a fenntartóval egyetértésben a kiemelt egyházi gyűjtemény államilag nyilvántartott szakgyűjteménnyé nyilvánítását.

21. § (1) A GYT elnöke vezeti a GYT iratanyagát.

(2) A GYT iratanyagát az EOGY őrzi, fokozott biztonsági előírásokat betartva az egyházközségi jelentéseket és a gyűjteményi leltárokat.

VI. fejezet

Egyházmegyei gyűjteményi megbízott és egyházmegyei elnökség

22. § (1) Az egyházmegyei gyűjteményi megbízott (a továbbiakban: gyűjteményi megbízott) az egyházmegye választott tisztségviselője. A tisztségviselő személy adatairól és elérhetőségeiről a GYT-t a választást követő 5 munkanapon belül írásban tájékoztatni kell. Üresedés esetén e feladatot az esperes látja el.

(2) Gyűjteményi megbízott könyvtári, levéltári vagy múzeumi szakképzettségű, vagy gyakorlattal rendelkező személy lehet.

(3) A gyűjteményi megbízott munkájában szorosan együttműködik az egyházmegye elnökségével, akik segítik munkáját.

(4) A gyűjteményi megbízottak szakmai felügyeletét az ágazatvezetők látják el, akik szükség esetén javaslatokat tesznek a gyűjteményeket fenntartó egyházi szervezeteknek.

(5) Az egyházmegyei gyűjteményi megbízott évente írásban beszámol az egyházmegyei közgyűlésnek és a GYT-nek.

23. § (1) A gyűjteményi megbízott feladata:

a) az egyházmegyei gyűjteményi - részletes, helyes és teljes körű adatokat tartalmazó - nyilvántartás vezetése, valamint a nyilvántartás adatainak megküldése az ágazati szakfelügyeletet ellátó EOGY részére,

b) az egyházmegyéhez tartozó egyházi szervezetek gyűjteményi jellegű anyagairól (könyvek, levéltári iratok, kegytárgyak) készült nyilvántartások vezetésének felügyelete, az elkészült nyilvántartások összegyűjtése és egységes - egyházi szervezetenkénti, gyűjteményi munkaágankénti - rendszerezése,

c) a gyűjteményi anyagban történt bármilyen, tudomására jutott változás nyilvántartásba történő feljegyzése, valamint a nyilvántartott gyűjteményi tárgy állapotának változása (lopás, rongálás, állagromlás, elveszés, tartós kölcsönadás, restaurálás, helyváltoztatás) esetén az egyházmegye vezetőségének és az EOGY haladéktalan értesítése,

d) Az egyházmegyei gyűjteményi megbízott köteles jelenteni az EOGY és a GYT vezetőinek, ha olyan gyűjteményi anyagról szerez tudomást, amely őrízetlenül, il-

letve veszélyeztetetten található. Azon egyházközségek anyagáról, ahol nincs helyben lakó lelkész, haladéktalanul értesítenie kell a GYT-t.

(2) A gyűjteményi megbízott (1) bekezdésben meghatározottakon túli részletes feladatait az egyházmegyei szabályrendelet és a munkaköri leírás tartalmazza.

24. § (1) A gyűjteményi anyagok megfelelő őrzésének ellenőrzése az egyházmegye elnökségének feladata.

(2) Az esperes általános hivatal vizsgálatának elengedhetetlen része a gyűjteményi anyag - levéltári, könyvtári anyag és kegytárgyak - leltár szerinti ellenőrzése és megfelelő őrzési állapotuk vizsgálata.

(3) Az esperes a hivatalátadás esetén gondoskodik a könyvtári, levéltári és muzeális, valamint a kiemelt értékű anyagok leltár szerinti átadás-átvételéről, melyről részletes jegyzőkönyvet készít.

(4) Amennyiben az esperes bármifajta rendellenességet, eltérést észlel a gyűjteményi anyag nyilvántartásában, haladéktalanul értesíti az EOGY igazgatóját.

(5) Ha az esperesi látogatás során kiderül, hogy az egyházközség a tulajdonában levő gyűjteményi anyagokat nem képes szakszerűen őrizni és kezelni, az esperes kezdeményezi - tulajdonjog tiszteletben tartása mellett - a tárgyak ideiglenes vagy végleges beszállítását biztos őrzési helyre (egyházmegyei gyűjtemény, EOGY).

(6) Az az egyházközség, - ahol nincs helyben lakó lelkész - tulajdonjoga fenntartása mellett köteles gyűjteményi anyagának szakszerű és biztonságos őrzéséről gondoskodni, valamint veszélyeztetettség esetén egyházunk gyűjteményeibe való elhelyezéséről intézkedni. Az átadást a GYT felügyeli.

(7) A gyűjteményi anyagokban bekövetkezett változásról (eltűnés, sérülés, káreset) az egyházközség elnöksége köteles tájékoztatni a GYT-t.

(8) A restaurálási munkálatok megkezdése előtt az egyházközség elnöksége a GYT hozzájárulását köteles kérni.

25. § (1) Az egyházmegyék a területükön működő egyházi szervezetek gyűjteményi anyagának biztonságos őrzése és kezelése érdekében egyházmegyei gyűjteményt hozhatnak létre (regionális gyűjtőlevéltár vagy könyvtár). Több egyházmegye közösen is létrehozhat regionális gyűjteményt.

(2) Az egyházmegyei gyűjtemény létrehozásához a GYT egyetértő szakmai véleménye - és jogi személyiség esetén a zsinat hozzájárulása is - szükséges. E gyűjtemények a kiemelt egyházi gyűjteményekre vonatkozó előírások alapján működnek.

HARMADIK RÉSZ **ÁLLOMÁNY- ÉS VAGYONVÉDELEM**

VII. fejezet

Kiemelt egyházi gyűjtemények és védett anyagok

26. § (1) A jelentős értéket őrző egyházi szervezetek, az egyéb feltételek megléte esetén - a GYT ajánlása, és a zsinat hozzájárulása alapján - kiemelt egyházi gyűjteményt hozhatnak létre.

(2) A GYT ajánlása esetén az országos presbitérium kezdeményezheti a kiemelt egyházi gyűjtemény államilag nyilvántartott szakgyűjteménnyé minősítését.

27. § (1) A fenntartó presbitériuma működteti és felügyeli a kiemelt egyházi gyűjteményt, mely erre a célra gyűjteményi bizottságot hozhat létre.

(2) A kiemelt egyházi gyűjtemény kezelésével külön munkatársat kell megbízni (könyvtáros, levéltáros).

(3) A kiemelt egyházi gyűjtemények kezelésének módjáról az egyházi szervezet gyűjteményi szervezeti és működési szabályzatot hoz létre, melyet az egyházi szervezet presbitériuma fogad el. A szervezeti és működési szabályzatot elfogadás előtt, vagy módosítás esetén - szakmai véleményezésre a GYT-nek is meg kell küldeni.

(4) A kiemelt egyházi gyűjtemények szakmai felügyeletét az EOGY látja el az ágazatvezetők útján. A kiemelt egyházi gyűjtemények kezelői munkájukról évente kötelesek beszámolni a GYT-nek és az EOGY-nak.

28. § (1) A kiemelt egyházi gyűjteményt fenntartó egyházi szervezet köteles fenntartási kötelezettségének eleget tenni, így különösen a megfelelő épületet, infrastruktúrát, berendezést, valamint a működési költségeket biztosítani.

(2) A kiemelt egyházi gyűjtemény működési kerete az egyházi szervezet költségvetésében elkülönülten jelenik meg.

(3) A kiemelt egyházi gyűjtemények jogosultak az országos gyűjteményi keretből való támogatásra, melyről a GYT dönt. Az országos gyűjteményi támogatás esetén a fenntartó a GYT-nek évente köteles elszámolni.

(4) Az államilag nyilvántartott egyházi gyűjtemények - a mindenkori állami jogszabályok rendelkezései szerint juthatnak állami és egyéb támogatáshoz.

(5) A kiemelt egyházi gyűjtemények rendelkezésére bocsátott, kiemelten is az országos gyűjteményi és az állami támogatásból beszerzett működési eszközökről külön gyűjteményi leltárt kell készíteni.

(6) A kiemelt egyházi gyűjtemények működésére szolgáló helyiségek és eszközök kizárólag gyűjteményi célt szolgálnak, ez alól csak a GYT adhat írásos felmentést.

29. § (1) Az egyházi gyűjteményekben őrzött különlegesen értékes anyagok, illetve a gyűjtemény egy része - a GYT javaslata, és az országos presbitérium határozata alapján - védetté nyilváníthatók.

(2) A védett anyagokról a GYT nyilvántartást vezet, azok szakszerű őrzését és kezelését az országos gyűjtemények által közvetlenül is ellenőrizheti.

(3) A védett gyűjteményi anyagok kezelésére (megőrzés, selejtezési, elidegenítési tilalom, a hozzáférhetőség biztosítása stb.) - az állami jogszabályokat figyelembevételével - a gyűjteményi munkaágakra vonatkozó szabályrendeleti előírásokat kell alkalmazni.

(4) Az egyház gyűjteményei az elnéptelenedő egyházközségek, valamint a helyben lakó lelkész nélküli egyházközségek veszélyeztetett levéltári és könyvtári anyagát, különös tekintettel az iratmentésre, kötelesek befogadni. Levéltári anyag esetében egyházunk levéltárai gondoskodnak az iratok elhelyezéséről.

(5) Egyházi szervezetek összevonása, társítása, megszüntetése esetén a jogutód szervezet köteles gondoskodni a gyűjteményi anyagok megfelelő elhelyezéséről.

(6) Intézmények jogutód nélküli megszűnése esetén az irat-tári anyag elhelyezéséről a fenntartó gondoskodik.

VIII. fejezet **Biztonsági rész**

Leltárak és nyilvántartások

30 § (1) Az egyházi szervezetek felelősek a tulajdonukban levő gyűjteményi anyag szakszerű és hiánytalan megőrzéséért.

(2) Az egyházközségekben a lelkész és a felügyelő feladata a gyűjteményi anyagok megőrzése, illetve annak kezelése.

(3) Egyházi szervezet a gyűjteményi anyagának kezelésére könyvtárost, levéltárost választhat vagy alkalmazhat, akinek feladatkörét, megbízási idejét az egyházi szervezet szabályrendeletben rögzíti. Alkalmazás esetén szakirányú végzettség szükséges.

(4) Az egyházi szervezetek és a gyűjtemények kötelesek a tulajdonukban lévő gyűjteményi anyagról nyilvántartást (leltári jegyzéket) készíteni, melyben a könyveket, műtárgyakat egyenként tüntetik fel, a levéltári fondjegyzékben védett anyagot darabonként szerepeltetik. Ez a vagyonleltár részét képezi. A műtárgyakról fényképes jegyzék készíten-dő!

(5) A leltárjegyzékeket az állami rendelkezéseknek megfelelően kell vezetni. Az évi változásokról szóló jegyzéket – ide nem értve a könyvtári kölcsönzéseket - meg kell küldeni az EOGY útján a GYT-nek. Gyülekezeti anyag esetén az másolatban az egyházmegye gyűjteményi felelősének is eljuttatandó.

(6) Rendkívüli eseteket (rongálódás, megsemmisülés, el-tulajdonítás) azonnal jelenteni kell a felettes egyházkormány-zati szervezetnek és az EOGY ágazati felelősének.

Őrzésvédelem

31. § (1) Gyűjtemény csak megfelelő mechanikai védelemmel rendelkező (biztonsági zárral és rácsokkal felsze-relt) helyiségben (helyiségcsoportban) helyezhető el. Egy gyűjteményi alkalmazott esetén az ajtók zárva tartandók. Látogatócsoport csak legalább két fő jelenléte esetén fo-gadható. Ha a dolgozói létszám ezt bármi okból nem éri el, fenntartói segítséget kell kérni!

(2) Kiemelt gyűjtemény anyagát csak elektronikus védelemmel (mozgásérzékelő riasztóval és füst jelzővel) ellátott helyiségben lehet őrizni.

(3) Amennyiben az egyházi szervezet nem tudja biztosítani a biztonságos őrzés és szakszerű kezelés feltételeit - különösen is, védett, vagy kiemelkedő értéket képviselő anyag esetén- tulajdonjoga fenntartásával a gyűjteményi tárgyát átadhatja az kiemelt vagy országos gyűjtemény kezelésébe.

(4) Kegytárgyak és anyakönyvek őrzését lehetőleg tűzbiz-tos szekrényben (lemez- vagy páncélszekrény) kell megoldani.

Állományvédelem

32. § (1) A gyűjteményi anyag elhelyezésénél törekedni kell a hőmérsékletre, páratartalomra és megvilágításra vo-natkozó előírások és ajánlások megtartására.

(2) Új létesítmény alapításánál az irányelveket már a terve-zésnél figyelembe kell venni.

Restaurálás

33. § Egyházi gyűjtemény anyagának karbantartását és restaurálását - az EOGY szakági felelősének jóváhagyásával - csak a restaurátor kamara tagja végezheti.

NEGYEDIK RÉSZ ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

34. § (1) E szabályrendelet 2024. január 1 napján lép ha-tályba.

(2) E szabályrendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatá-lyát veszti az egyházi gyűjtemények működéséről szóló 4/2008. (XII. 4.) országos szabályrendelet.

(3) E szabályrendelet hatálybalépésével egyidejűleg 3/2008. (VII. 3.) országos szabályrendelet 3. § (6) bekezdése helyé-be e szabályrendelet 20. §-a lép.

Budapest, 2023. december 14.